

IZHAJA VSARI DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične Stevilke se prodajajo po 3 avč., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
40 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilu političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdanje „Edinosti“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon št. 1157

Izjava.

Z ozirom na napade včerajšnjega
socijalističnega glasila »Il Lavoratore«,
naperjene proti podpisani, izjavlja ista:
da so zasebni težaki, uclanjeni pri N.
D. O. svojevotjno in eno-
glasno sklenili, da se
ne vdeležijo sedanjega štraj-
ka. N. D. O. je to vzela na znanje
in je njena dolžnost, da skrbi,
da se volja njenih članov — za-
sebnih težakov — spoštuje in da se
ne ovira nikogar pri delu. Pri tem pa
ne bo klicala v pomoč ne vojakov
ne »bajonet«. Podpisana bo znala brez
nasilja in brez terorizma, pa tudi brez
»bajonet« doseči svojo voljo — v po-
polnem soglasju s svojimi uclanjenimi
težaki.

Iz tega je razvidno, da so vsi na-
padi v »Il Lavoratore«, kakor tudi v
slovenskem letaku, izdanem s strani
socijalno demokratične stranke, na-
vadna obrekovanja!

Predsedstvo
Nar. delavske organizacije.

BRZOJAVNE VESTI.

Viša državna šola v Ljubljani.

DUNAJ 10. Posl. Ivan Hriber je dobil
na mordašnjem mestu zagotovilo, da se v
Ljubljani ustanovi viša državna obrtna šola in
železniška delavnica.

Dverno žalovanje za švedskega kralja.

DUNAJ 10. Cesar je odredil za šved-
skega kralja Oskarja dvanajstredno žalovanje
počenič 12.

Bolgarski knez Ferdinand.

DUNAJ 10. Sinoči je vračaje se iz Be-
rolina dospel semkaj bolgarski knez Fer-
dinand.

Švicarski civilni zakonik.

BERN 10. Narodni svet in stanovski
svet sta enoglasno vsprejela švicarski civilni
zakonik. Isti stopi v veljavo s 1. januarjem
1912. Strnovski svet je nadalje sklenil gradnjo
drugega simplonskega tunela, ter je za leto
1908 stavil v proračun tozadevno postavko.

Nov saksonski minister.

DRAŽDANE 10. Kralj je imenoval
Becka, višega župana v Kemnici, ministrom
za bogočastje.

Španska.

MADRID 10. Zbornica je vsprejela vojni
proračun.

Iz Perzije.

TEHERAN 10. (Nemška Kab. družba.)
V Tebrisu je bil včeraj umorjen tamošnji po-
licijski prefekt. Na poziv ruskega konzula je
bil izdal stroge odredbe, ker so neke pijane

osebe poškodovale nekega ruskega podanika,
in to je izzvalo med prebivalstvom velike
nemire.

Potres.

BRUZZANO (Kalabrija) 10. V minoli
noči je bil tukaj močan potres. Prebivalstvo
je prestrašeno zbežalo na plano.

Vojno stanje v Natalu.

LONDONU 10. Kakor poroča Reuterjev
biro iz Durbana, je bilo nad vsem severnim
okrožjem pokrajine Natal proglašeno vojno
stanje.

Rusija.

**Kazenska razprava radi predaje
Port Arturja.**

PETROGRAD 10. Danes je pričela pred
vojnim sodiščem kazenska razprava proti ge-
neralu Steslju. Pozvano je 123 prič, mej
temi general Kuropatkin in admiral Vizen.
Mnoge priče so prišle iz daljnih krajev.

PETROGRAD 10. (Petr. brz. ag.) Pred
najviše vojaško sodišče so prišli danes radi
predaje Port Arturja obtoženi generali Ste-
seli, Smirnov, Fock in Reiss. Povabljenih je
150 prič.

Avstrijska posl. zbornica.

(Brzojavno poročilo.)

Meritorična razprava o nagodbi.

Zbornica je na to pričela razpravo o
nagodbnih predlogih. Generalno debato je
zaprčel poročevalec dr. Pergelt, ki je po-
vdarjal, da smo nasproti inozemstvu vezani
po trgovinskih pogodbah, tako, da bi tudi ob
breznagodbnem stanju ostalo enotno carinsko
ozemlje. Nagodba ima svoje svetle in temne
strani. Ne sme se sediti z enostranskega sta-
lišča, marveč s stališča skupnega državnega
gospodarskega življenja. Poročevalec je pri-
poročal, naj se preide v generalno debato.

Posl. Renner je pojasnjeval, zakaj je so-
cijalistična stranka proti nagodbi. Posl. Dü-
rich je naglašal, da bodo češki agrarci ne le
dejansko, ampak tudi politično glasovali za
nagodbo, ker vidijo, da ni bilo njih neza-
upanje nasproti vladi opravičeno.

Posl. Šuklje je izvajal, da je „Slo-
venski klub“ po zrelem prevdaru prišel do
sklepa, da izpolni svojo dolžnost nasproti
državi in nasproti ljudstvu, ako glasuje za na-
godbo, to tembolj, ker se v nagodbi nahaja
tudi zakonski načrt za dalmatinske železnice,
ki z nagodbo stoji in pade, in ki je za bo-
dočnost slovenskega naroda dalekosežnega po-
mena. Bodočnost tega naroda je zajamčena v
močni Avstriji. Govornik se je potem bavil
s hrvatskim vprašanjem ter je pokazal na
dragocene gospodarske koncesije v nagodbi.
Izrazil je željo, naj sledi tej nagodbi rešitev
narodnega vprašanja, potem se ni bati, kako
izpadejo leta 1917 pogodbe z Ogrsko.

DUNAJ 10. Iz zanesljivega vira se za-
trjuje, da se državna zbornica o Božiču od-
godi do konca meseca februarja.

**Nujni predlog glede razprave o avstro-ogrski
nagodbi sprejet.**

DUNAJ 10. V nadaljni debati o Chiari-
jevem nujnem predlogu je izjavil poslanec
Kaiser, da bo nemška agrarna zveza gla-
sovala za nujnost razprave nagodbe, kakor
tudi proračunskega provizorija. Govornik pro-
testira proti oviranju uspešnega parlamentar-
nega delovanja s tem, da se neprestano
stavijo nujni predlogi. Obžaluje, da se je
zlorabilo nagodbo v politične svrhe, in izjavlja,

da njegova stranka se ne da ustrašiti po-
terorizmu ni slovanskih radikalnih strank, ni
socijalnih demokratov in da bo postopala
tudi nadalje v zmislu že sprejetega stališča.

Potom ko je še Srb Bjeladinović
govoril proti nagodbi, je bila generalna de-
bata zaključena.

Generalni govornik pro posl. Mühl-
wert je izjavil, da bodo svobodni Vsenemci,
ne da bi s tem prejudicirali svoje meritorično
stališče nasproti nagodbi, glasovali za nujnost,
in sicer zato, da ne silijo vlade na pot § 14.

Potem ko se je generalni govornik contra
posl. Dulibić izrazil proti predlogu, je
bila nujnost predloga sprejeta
z veliko dvotretinsko večino.

Posl. Biankini govoril je prej hrvat-
ski in potem nemški. Razlagal je hrvatsko-
ogrski spor, obžaluje, da je bila nova nagodba
sklenjena brez zakonodajnega sodelovanja
Hrvatov in je vprašal, da-li morata veljati
Wekerle in Kossuth kakor zastopnika Hrvat-
ske, ona dva, ki sta provzročevala brutalne
železniške pragmatike, protikonstitucionalne
vlade bana Rakodczaya in nasilja nad nema-
džarskimi narodnostmi. Govornik je poudaril,
da so Hrvati do dualistične dobe vedno
sodelovali ob sklepanju mednarodnih pogodb,
da celo kedaj samostojno sklenili take po-
godbe. Tudi cesar je priznal popolno neod-
visnost Hrvatske, Dalmacije in Slavonije.
Dualistična ustava ni prinesla Hrvatom dru-
gega nego prelomljenja priseg, besede in po-
godb in nevaležnost brez konca in kraja.
Dandanes je Hrvatska neka madžarska satura-
cija. Govornik predbaciva slovanskim strar-
kam, da izdajo iste glasuje za nagodbo
Hrvate na milost in nemilost Madjarom. Ako
bi se postopalo s Hrvatsko kakor z državo,
enakopravno Ogrski, potem se bi carinska
ločitev, po kateri teži madžarski imperijalizem,
omejila le na Ogrsko in Hrvatje, ki so naka-
zani na avstrijsko agrarno državo, bi ostali
v carinskem ozemlju skupaj z Avstrijsko.
Pod sedanjimi pogoji je mogoče, da bomo
imeli 1. 1917 tri carinska ozemlja, avstrijs-
ko, ogrsko-hrvatsko in bosansko-hercegovin-
sko. Govornik je potem razjasnil ogtromne
škode, ki jo provzroči carinska ločitev na
Dalmacijo, in kritizira sedanje nagodbo, ki
bode provzročila zlasti veliko oškodovanje
dalmatinskih mlinov.

Razprava je bila na to prekinjena in
seja zaključena o pol sedmi uri zvečer.

Prihodnja seja jutri ob 11. predp.

OGRSKA ZBORNICA.

(Brzojavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 10. Podpredsednik Ra-
kovszky se je najprej v toplih besedah spo-
minjal švedskega kralja Oskarja, nakar je
zbornica nadaljevala debato o nagodbnem
pooblastilnem zakonu. Posl. Vinković je go-
voril hrvatski. Za njim je govoril hrvatski
k sklepni besedi še več hrvatskih delegatov.
S tem je bila generalna debata končana in
imelo se je glasovati za to, preide li zbornica
v specijelno debato. Predsednik je stavil
vprašanje, sklene li zbornica, da se preide v
specijelno debato: ako sklene, tedaj odpade
glasovanje o vseh sklepnih protupredlogih.
(Pohvala.)

Za besedo se je oglašilo več govornikov,
da bi govorili k vprašanju, predsednik jim pa
ni dal besede, izjavivši, da mu je bil predlo-
žen predlog, da se glasuje po imenih in
odloži glasovanje na prihodnjo seja. Ker je

na predlogu več nego 20 podpisov, mora to
v smislu poslovnega reda upoštevati.

Zbornica je na to nadaljevala specijelno
debato o avtonomnem carinskem tarifu, ki je
bila svoječasno prekinjena. Na predlog poro-
čevalca Hoitsy je bilo sklenjeno, da se skupno
debatira o členih 18 do 21. K členom 18 do
21 so govorili vsi navzoči hrvatski poslanci,
katerim je podpredsednik Rakovszky večinoma
odvzel besedo, ker so se oddaljili od pred-
meta. Na to se je prešlo na glasovanje.
Hrvatski poslanci so zahtevali v predlogu, ki
je imel nad 20 podpisov, da se glasuje po
imenih in odloži glasovanje na prihodnjo
sejo, kar je predsednik tudi ukrenil.

Sledila je razprava o členu 22. h kate-
rem so zopet govorili vsi hrvatski delegati
po vrsti, pri čemer jim je bila zopet odvzeta
beseda, ker so se oddaljili od predmeta. Ko
je bila odvzeta beseda posl. Tuskanu, je na-
stal pri Hrvatih velik hrup. V tem hrupu je
proglasil predsednik, da je debata zaključena.
Hrvatje so hoteli govoriti k poslovniku hrvat-
ski, česar jim pa predsednik ni dopustil, če-
da je debata že zaključena.

Preden se je glasovalo o členu 22 so
uložili Hrvati predlog, da se glasuje po
imenih. Istočasno je bil od madžarske strani
stavljen predlog, naj se poimensko glasovanje
odloži na jutri. Ker sta imela oba predloga
dovolj podpisov, je predsednik ukrenil v tem
smislu. — Posl. Szaj je predlagal, naj se de-
bata o členih 22 do 25 združi. Zbornica je
to odobrila.

Sedaj so zopet prišli do besede hrvatski
poslanci, katerim je bila zopet po vrsti od-
vzeta beseda. Pred glasovanjem so zopet
Hrvati zahtevali, da se glasuje po imenih,
dočim se je od madžarske strani zahtevalo,
da se odloži glasovanje na jutri. Predsednik
je to ukrenil. S tem je razprava o avtonom-
nem tarifu dovršena tudi v podrobnosti, kar
je bilo vsprejeto s živahno pohvalo, ploska-
njem in Eljen-klici. Razprava je bila na to
prekinjena in seja ob živahnih eljen-klicah na
predsednika Rakovszkega zaključena. Pri-
hodnja seja jutri.

Hrvatska.

Sestanek dr. Franka in dr. Wekerleja.

Pod tem naslovom piše „Hrv. Pravo“
od minolega ponedeljka: „Ministrski pred-
sednik dr. Wekerle obvestil je posl. dr. Jo-
sipa Franka, predsednika Starčevićeve stranke
prava, da želi slišati njegovo mnenje o naših
političnih neprilikah.“

Dr. Frank je ta pismeni poziv takoj
priobčil podpredsedniku naše stranke, posl.
dr. Starčeviću in členom našega saborskega
kluba, ki bivajo v Zagrebu. Z ozirom na ta
poziv in znanjem tukajšnjih členov na-
šega saborskega kluba, je dr. Frank od-
potoval v Budimpešto, kjer se je
včeraj razgovarjal z ministrskim predse-
dnikom dr. Wekerlem. O teku in vsebini tega
razgovora, izvesti dr. Frank svoje tovariše v
saborskem klubu, a potem priobči se dalje
tudi javnosti.

Kakor javljajo iz Zagreba od 9. t. m.
se je v ponedeljek vršila v Frankovem sta-
novanju konferenca zagrebaških poslancev
Starčevićanske stranke, v kateri je Frank po-
ročal o svojem razgovoru z ogrskim minist-
skim predsednikom dr. Wekerlom. Konferenca
se je nadaljevala včeraj in se o tem izda
komunike!

Poročevalec „Rečkoga Novega Lista“

Že na šolskih klopih sem sanjari o
morju. Vedeli smo, kje je jadransko, kje je
sredozemsko, črno, atlantsko, tiho, baltijsko,
severno, južno, rumeno, indijsko — in bog-
sigavedi kakšno morje še. Ali morja samega
še nobeden izmed nas takrat ni videl v na-
ravi. Niti velikega jezera ne. In vendar je
med jezerom in morjem še velika razlika.

Kadar preplavi reka polja in njive in
vidiš daleč naokrog samo vodo, — ali je to
morje?

Moja fantazija si je slikala morje v naj-
živejših barvah, vendar sem slutil, da morja,
pravega morja z njegovo naravo, z njegovo
tajnostno poezijo ne poznam, dokler ga ne
bom gledal pred seboj v vsej njegovi krasoti
in veličastnosti.

In sklenil sem tako: Prve groše, ki si
jih prihranim, dam za vozni listek do Trsta!
Jaz hočem morje videti!

Ni tako daleč iz južnega Štajerskega do
Trsta, in vendar se mi je bila moja želja
izpolnila šele leta 1880 prve dni meseca
septembra.

Ne vem več, kakšen vlak je bil to, ki
me je vozil proti jugu. Južna železnica je v
teh 27 letih pač že nemalokrat premenila
svoj vozni red. Samo to vem, da sem se
vozil z Nabrežine zjutraj okoli 7. ure.

(Dalje.)

PODLISTEK

Med slovenskimi jadranskimi ribiči.

Napisal A. Askerc.

Ko sem se lani sredi marca vozil iz
Egipta proti Trstu, bil je na „Semiramidi“
tudi neki francoski slikar, ki je često posedal
na palubi pa slikal ali morje ali pa risal
ladjo samo.

Nekega lepega večera, ko je ravno sonce
zahajalo in pozlačevalo morskno plan, sva se-
dela skupaj zamaknjena v čudovito prirodno
sliko.

„Veste, kaj je na svetu največičastnejše?“
se obrne naglo k meni s sanjavimi očmi.
„Tri stvari so največičastnejše — pravi, ne
da bi čakal mojega odgovora —, in te tri
stvari so: Planine, puščava in morje!“

„Popolnoma sem Vašega mnenja, mon-
sieur!“ Stisnil mi je roko in gledal molče po
lesketajočem se morju...

Planine, puščava in morje...
Hodil in vozil sem se po visokih švicar-
skih planinah. Videl sem glavo slovite „Jung-
fraue“ prav od blizu. Vozil sem se čez
visoki Kavkaz in videl Kazbek in Elbrus.

Videl sem libijsko puščavo in hodil po njej
pri piramidah. Videl sem, kako sonce zapada
na teh brezkončnih peščenih planotah.

Veličastna je takale planina v svoji vi-
sokosti. Dviga se kakor pristen aristokrat nad
vse nizko in vsakdanje in se ozira s svoje
hladne višave na malenkostno življenje pod
sabo. Nasproti takemu kamnitemu velikanu
se čutiš, če mu tudi pripešaš na teme, ven-
darle majhnega, ničnega. Njegova glava se
koplje v čistem eterju, njegov vrh je vsak
dan prvi in poslednji, ki ga poljubijo solnčni
žarki. Bliski švigajo ob nevitli po ozračju,
strele treskajo, da se straši in plaši vse, kar
je živega — pa takov planinski aristokrat
drži junaško svojo glavo pokoncu, saj se vse
take prirodne drame vršijo navadno pod njim
in le redkokdaj nad njim...

Veličastne so planine — ali življenja ni-
majo! Te skalnate mase so negibljive, popol-
noma mirne od vekomaj, ako izzameš vul-
kane, ki bruhajo svoj goreči gnev po okolici.
Mirne, mrtve so planine in ta njihova mrtva
veličastnost je v nekakem kontrastu s člo-
veško naravo, ki je življenje samo.

Takisto mrtva je v vsej svoji veličastnosti
puščava. Kakor daleč ti sega oko, sama ru-
java peščena valovita planota. Tihota in mir.
Upodobljena večnost. Zdi se ti, da plava nad
tako puščavo smrt sama s svojimi sivimi pe-

rutmi. Piramide, ti čudoviti simboli večnosti,
bi ne mogle stati nikjer drugod nego ob robu
puščave.

Klanjam se pred veličastno puščavo,
toda za mojo fantazijo je mrtva.

Ali morje! Morje je neskončnost, neiz-
mernost, večnost — torej veličastnost. Pa
morje tudi živi! Ali ne vidite, da je giblje
neprestano? Ali ne vidite, da polje ko kako
neizmerno srce, da se preliva in pretaka od
tečaja do tečaja, od kontinenta do konti-
nenta? Ali ne pljuska in ne buta ob bre-
gove dan in noč? Ali se ne pojavlja njegova
energija v mogočnih razpenjenih valovih, ki
grmijo sedaj ob skalovje, privlivši se od
kdovekod, a sedaj šumijo in šumljajo rahlo
ob pobrežju, da bi uspavali nedolžno dete...

In to večno gibanje — ali ni to življe-
nje? Gibanje je vendar princip življenja.

Morje je podoba mojega življenja, je
simbol življenja sploh. Zato čutim neko glo-
boko, skrivnostno sorodnost, ki me veže na
to živo morje. In zato je morje tako blizko
moji fantaziji, mojemu čuvstvanju. Zato
ljubim to morje, ker ljubim življenje. Kajti
samo med živimi bitji se more razviti
ljubezen.

Veličastno in živo morje jaz torej obču-
dujem in ga ljubim.

Morje!...

javlja iz Budimpešte, da je dr. Frank v Budimpešti tajno razgovarjal z dr. Wekerleom in ministrom za Hrvatsko Josipovičem, a posledica tega je bila, da je Josipovič izjavil, da Frankovi ne bodo delali banu Rakodczaya nikakih težav. Vsakemu, ki motri položaj v Budimpešti, pozicijo Wekerlevega kabineta in pozicijo Rakodczaya ter borbo hrvatsko-srbske koalicije, je jasno, da se tu ne gre za ničesar drugega, nego da se v teh resnih trenutkih pomočjo Starčevića stranke izigra borba koalicije in da se reši položaj bana Rakodczaya v Hrvatski. V drugo svrhu ni mogel dr. Wekerle pozvati Franka v Budimpešto. Ni li značilno, da madjarski ministriški predsednik kliče na razgovor voditelja Starčevića stranke prava in da se je on podal tjakaj z odobrenjem kluba te stranke, iste stranke, ki ne pozna nagodbe, in ki vedno prisega, da noče imeti z Madjari nobenih stikov?!

Komuniké Starčevićanske stranke.

ZAGREB 10. „Hrvatsko Pravo“, glasilo Starčevićanske stranke, je na volilnem mestu priobčilo komuniké, ki pravi, da je ministriški predsednik dr. Wekerle pozval znanjem cesarjevim posl. dr. Franka na razgovor. ki je trajal pet ur. Hrvatski narod sme tudi po tem razgovoru ohraniti Starčevićarski stranki svoje zaupanje, kakor doslej, ker je Frank ministriškemu predsedniku izjavil, da vstraja Starčevićarska stranka strogo na svojem programu in na svojem principijelnem stališču. Dr. Wekerle je dr. Franku zagotovil, da bo savor razpuščen, ako ne dovoli indennitete.

Vojaštvo v Zagrebu.

Iz Zagreba javljajo, da je dospel tjakaj eskadron vojakov, da bodo na razpolago povodom otvoritve sabora.

Dogodki na Ruskem.

Carica obolela.

Iz Petrograda poročajo, da je carica obolela za hudo influenco.

Socijalni revolucionarci v Rusiji.

Govori se, da osrednji odbor socijalno-revolucionarne stranke pripravlja proklamacijo, skateno se socijalni revolucionarci odrečejo vseh terorističnih činov, ker da ne koristijo in niso času primerni.

Spremembe v ruski vojni mornarici.

„Rus“ poroča, da okolu novega leta sedanjí minister mornarice odstopi in da bo njegovim naslednikom imenovan sedanjí njegov pomočnik admiral Boström, na njega mesto pa pride sedanjí poveljnik črnomoške flote, admiral Wiren. Načelnikom baltske flote bo imenovan admiral Essen, vendar mu pristanišča ne bodo podrejena.

Agitacije proti pruski poljski predlogi.

V Varšavi se je osnoval krog poljskih dam, ki so se zavezale, da bodo odločno agitirale za bojkot pruskega blaga in produktov. Kupuje naj se v bodoče le pri cnih trdkah, ki so popolnoma pretrgale svoje trgovinske zveze s Prusijo. Nadalje so dame prevzele nalogo, da bodo na spomlad agitirale proti obiskovanju pruskih zdravilišč in kopališč.

Varšavski tehniki so tudi na nekem številno obiskovanem shodu izvolili odbor, ki naj strogo nadzoruje izvajanje bojkota pruskega blaga.

Dnevne vesti.

Slovenski večerni in nedeljski tečaji v okolici. Opozorjamo, da se vpisovanje v slovenske večerne tečaje v Sv. Ivanu in v nedeljske tečaje na Opčinah in v Bazovici vrši še danes od 5. do 7. ure zv. in jutri od 10. do 12. ure opoldne v dotičnih občinskih šolah.

Ker se tečaji otvorijo le, ako se priklasi 20 vdeležnikov za vsak tečaj, pozivljamo vse interesente, naj se vpišejo pravočasno, in to v interesu njih samih kakor tudi stvari.

Za informacije pa naj se obrnejo na gospodom učiteljem, ki gotovo radi ustrežejo.

Krumirstvo? Včerajšnji „Lavoratore“ kar besni proti Narodni delavski organizaciji, češ da ona podpira krumirstvo. Slovenski socijalisti pa so izdali ter razširjali po mestu letak, kateri kulminira tudi v tem, da je N. D. O. organizirala stavkokaze (krumirje).

Povedati pa moramo take (krumirje), da ta letak ni naslovljen na slovenske sodrugo, ampak za takrat na slovenske delavce ter da ni podpisan v imenu slovenskih socijalistov, nego da nosi podpis „Slovenski strokovno organizirani delavci“, kar je pa spričevalo ubožnosti za sicer tako ponosno „jugoslovansko socijalno demokracijo“.

Torej naši delavci, ki hočejo delati, kakor do sedaj in ki se nočejo pokoriti socijalističnemu terorizmu, so „krumirji“. Kdo so pa pravzaprav krumirji? Če so gospodje socijalisti že pozabili, kaj pomeni ta izraz, hočemo jim to povedati. Krumirje se naziva one, ki prihajajo iz drugih krajev nadomestovati štrajkujoče domače delavce in ki s tem pokazujejo štrajk. Oni domači delavci pa, ki se nočejo pokoriti terorizmu štrajkovcev in njih voditeljev, zato ker ne soglašajo v danem momentu z dotičnim štrajkom, niso nikaki krumirji ter imajo isto pravico v svojem do-

mačem kraju delati, kakor nikdo ne jemlje pravice štrajkovcem, da štrajkajo.

Ako hočejo socijalisti štrajkati svobodno jim, a naj ne zahtevajo od naših delavcev, naj štrajkajo tudi oni, ker se to zljubi socijalističnim voditeljem.

Klasičen prizor, da so tudi socijalisti takega mnenja, kadar je to njim po godu, smo imeli pred par leti; ko so stopili v štrajk kurjači pri Lloyd. Tedaj je vodstvo tukajšnje socijalistične organizacije izjavilo, da je štrajk neumesten ter da ga ne more podpirati, in ni ga podpiralo. Prašamo gospode socijaliste, solili bili tudi oni onkrat krumirji, štrajkolomci?

V današnjem slučaju pa stoji stvar še drugače. N. D. O. kakor taka sploh ni dala svojim organizirancem nikake parole ozirom na štrajk, nego je le zaslišala njih mnenje. Delavci sami so enoglasno izjavili, da ne morajo ozirom na sedanje razmere pridružiti se štrajku ter da hočejo delati. N. D. O. ni preostajalo drugega, nego vzeti ta sklep na znanje ter skrbeti za to, da ne bo nikdo oviran na delu v svoji osebni svobodi.

Tako torej izgleda krumirstvo N. D. O. in tako izgleda doslednost socijalistov, ki so pred dvemi leti o štrajku kurjačev celo otičijelno nastopali proti štrajkovcem.

Gospodje od „Lavoratore“ in „Slovenski strokovno organizirani delavci“ razjasnite nam, zakaj je danes črno, kar je bilo včeraj belo!

Aretirani anarhisti. Doznajemo, da je bil v soboto dne 7. t. m. ob 7. uri zvečer v Miljah shod anarhistov. Shoda, ki ni bil (to se umeje) naznanjen policiji, se je udeležilo, kakih 200 oseb. Policija je udrla v dvorano in ker se zborovalci niso hoteli raziti, so redarji potegnili sablje ter so z golimi sabljami razgnali zborovalce. Ko pa so redarji stopili iz dvorane, so bili vsprejeti kamenjem. Pri tem je bilo aretiranih 15 oseb. Deset so jih izročili sodnji v Koper, 5 njih pa je bilo zopet izpuščenih na svobodo. Glavni apostol anarhističnih idej je neki Peter Dessanti. Ta je bil aretiran v neki gostilni, kjer so zopet metali čase in steklenice na redarje. Ko so v nedeljo vodili aretirance do miljske postaje, so spremljali redarje klici „viva la anarchia“, različni abbasso in žaljenje s „kozaki“.

Predvčerajšnjim popoldne je policija na ukaz državnega pravdnštva aretovala odgovornega urednika anarhističnega tednika „Germinal“, Alojzija Andriani. List je tiskala tiskarna gospoda I. Tomasich-a. Policija je obenem izvršila preiskavo v tej tiskarni, a po končani preiskavi je aretovala tudi lastnika tiskarne, gospoda Tomasich-a. — Proti Andrijaniju je uvedeno kazensko postopanje radi zločina proti paragrafu 65 a, b, c. Glede g. Tomasich-a se je bila pa najprej raznesla govorica, da ga je dalo državno pravdnštvo aretovati le zato, da mu prepreči priti v dotiko s pričami, ki se imajo zaslišati v tej kazenski pravdi. Pozneje se je pa začelo govoriti, da je g. Tomasich obtožen sokrivde v istem zločinu.

Razpisane službe na c. kr. državni železnici. C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu razpisuje nastopna službena mesta: 1 mesto signalnega mojstra, 1 mesto delovodje, 20 mest železniških ravnačev, 11 mest skladiščnih paznikov transportne službe, 6 mest skladiščnih paznikov materialne službe, 15 mest postajnih paznikov, 10 mest pisarjev tvornic, 21 mest skladiščnih slug, 5 mest postajnih slug, 20 mest premikačev, 6 mest vozovnih pisarjev. V prvi vrsti imajo pravico do teh služb dosluženi podčastniki c. in kr. radne vojske, c. in kr. mornarice in c. kr. domobranstva. Omenjene službe se precej oddajo. Podrobnosti o tem razpisu služb so razvidne iz včerajšnjega „Osservatore Triestino“.

Predavanje. Profesor Socials iz Bruselja bo predaval v petek ob 6. uri zvečer v dvorani ulica sv. Franciška št. 2. na francoskem jeziku o Massenetu in njegovih glasbenih delih. Vstopnice se dobivajo v trgovini Schmidl na Velikem trgu.

Poročilo o „Gregorčičevem večeru“ je spopolniti v smislu, da je g. K. Ponikvar prejel po njenem lepem govoru krasen šopek z napisom: „Neumorni in požrtvovalni rodoljubki — Tržaške Slovenke 7. 12. 1907“. S tem so pokazale tukajšnje rodoljubne dame, da vedo upoštevati delovanje gospe Ponikvarjeve, ki se ne ustraši ne dela in ne truda. In tako je prav!

„Božič se bliža“! Praznik božje poezije — praznik veselja! Da se v tem času napravi veselo leto ubožni slovenski šolski mladini, za to se tudi letos žrtvujejo naše gospe in gospice, odborice ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija. V ta namen bodo nabirale za „Božičnico“. Najnikdo ne odslovi naših „narodnih beračič“, ko potrkajo na vrata naših rodoljubov!

Umrli je v soboto na Dunaju umirovljeni polkovnik Orest vitez pl. Bischoff. Pokojnik se je udeležil vojne l. 1848-1849 in 1859 v Italiji in leta 1866 pri severnih četah.

Umrli je bil vitez reda železne krone 3. razreda z vojnimi odlikovanjem, posedoval je vojaški zaslužni križ z vojnimi odlikovanjem, Signum laudis na rdečo-beli in na rdeči vrvi, vojno medalijo, papežovo vojno medaljo, in bil je tudi častnik reda sv. Mavricija in Lazarija.

Kmetijska družba za Trst in okolico sklicuje za prihodnji nedeljo, 15. t. m. ob 10. uri predpoludne shod, ki bo v „Sokolovi dvorani“. Na tem shodu bo predaval

in dajal pojasnila o novem vinskem zakonu vodja slov. kmetijske šole goriške, g. Ant. Štrekelj. Vabljeni so k temu shodu vsi, ki se zanimajo za to in sicer v prvi vrsti lastniki kleti in prodajalci vina na debelo in na drobno. Rodoljubi so naprošeni, da opozorijo na ta shod dotičnike, ki so interesovani pri tem.

Štrajk težakov.

V svobodni luki, na pomolih, v javnih skladiščih v skladiščih južne in državne železnice se je včeraj v jutro pričelo delati kakor vselej ob 7. uri ter se je delo ves dan brez vsake zamude. Policija je dobila v ojačenje redarstvene službe v svobodni luki 36 orožnikov. Vhod v svobodno luko je bil dovoljen le skozi glavna vrata, a na teh vratih so bili na straži orožniki.

Po 10. uri in pol predpoludne so imeli štrajkovci shod v delavskem domu v ulici del Boschetto. Tega shoda se je pa udeležilo le kakih 700 štrajkovcev — torej niti polovica. Na shodu je bilo sklenjeno, da težaki vstrajajo v štrajku. Po shodu, ki je končal okolu 11. ure in pol, so pa štrajkovci (kakih 400) šli demonstrativno po mestu, in sicer po ulicah; del Tintore, Giosue Carducci, Stadion, della Fontana, sv. Franciška, zopet Giosue Carducci, Molin piccolo, Vienna (pod okni „Narodne delavske organizacije“) mimo Narodnega doma in potem po ulici Carlo Ghega do koledvora južne železnice, kjer so se vstavili pred skladišči tvrdeke Francesco Parisi. Ves čas je demonstrante spremljala četa 50 redarjev z več nadzorniki in višim policijskim komisarjem dr. Pehotschem in komisarjem dr. Mlekusem. Od tvrdeke Parisi so se štrajkovci vrnili nazaj do Volti di Chiozza, kjer so se malo pred 1 uro popol. razšli.

Sinoči ob 5. uri so imeli štrajkovci zopet shod v delavskem domu.

Tekom včerajšnjega dne je bilo aretovanih 7 štrajkovcev. — Prvi je bil aretovan že ob 8. uri in pol jutraj. Ta je 48-letni Daniel Madris, doma iz Montereale v Italiji. Aretovan je bil, ker je grozil težakom, ki so delali v nekem skladišču v ulici Giorgio Gallati št. 12. Ob 9. uri in tri četrt je bil pred skladiščem tvrdeke Mehne v ulici sv. Franciška aretovan 44-letni Ivan Longaroli, doma iz Palmanuove v Italiji. I on je grozil tam delajočim težakom. Druga dva štrajkovca sta bila aretovana ob 11. uri predpoludne pred skladiščem tvrdeke Herner & Honzel v ulici Nicolo Machiavelli, ker sta silila težake, ki so tam delali, naj zapuste delo. Ostali so bili aretovani popoldne.

Popoldne ob 3. uri je gruča štrajkovcev naletela v ulici Vienna na voz, na katerem je bilo kakih 8 vreč. Štrajkovci so grozeče obkrožili voz. Bila je pa takoj na licu mesta večja četa redarjev. Voz se je vstavil pred nekim skladiščem na vogalu ulice Vienna in Nicolo Machiavelli, in ko je neki gospod iz skladišča povedal štrajkovcem, da je blago, ki je v vrečah, za socijalistične zadruge (Cooperative), so se štrajkovci razšli.

Ob 6. uri zvečer je bila policija telefoničnim putem pozvana na pomoč k „Piccola“, češ, da štrajkovci branijo razložiti z voza papir, ki ga je voznik pripeljal. Takoj je šlo k „Piccoli“ 24 redarjev s policijskim komisarjem drom. Mlekusem, a ko so prišli tja, so našli voz in na njem 6 velikih valjarjev papirja za rotativni tiskarski stroj in pa kakih 80 radovednežev, ki so stali kakih 100 korakov daleč od voza — a o štrajkovcih ne duha ne sluha.

Tudi včeraj je bil vsaki voz, ki je po mestu prevažal blago, spremljan po dveh redarjih. Istotako so bili redarji na straži pri skladiščih vetih trgovskih trdk.

— Od aretovanih štrajkovcev sta bila dva takoj izpuščena, dva — in sicer gori imenovana — sta bila izročena deželnemu, a ostali okrajnemu sodišču.

Jeden sotrudnikov „Piccola“ je imel razgovor z drž. poslancem Pagninijem, kakor deželni tajnikom profesionalnih organizacij; jeden pa s tajnikom zveze delodajalcev, dr. Cimadorijem o zahtevah težakov, ki so povzročile sedanjí štrajk.

Iz teh dveh razgovorov podajamo glavne momente:

Pagnini je pojasnjeval potrebo neugodni položaj, v katerem se nahajajo nestalni težaki. Tudi za te naj bi se določila stalna enaka mezda. Zahteva se 34 kron na teden. Težakom se očita, da preveč zahtevajo. Pagnini odgovarja, da to je naravno, da delavci zahtevajo čimveč, kakor je naravno, da delodajalci, ponujajo čim manje. V interesu obeh strani je, da se približata jedna drugi in da se pride do sporazumljenja.

Pogajanja so se nehala, ker so gospodarji na kratko in odločno odbili dve glavni zahtevi — ono mezde in ono delavnega časa — in zato je bil proglašen štrajk. In sicer sedaj, ker ravno v tem času ima delo največ vrednost. Pozneje proglašen štrajk bi bil gospodarjem celo po godu. Le osem dni odloga bi bilo le na škodo delavcev, ker bi se gospodarji še bolj pripravili za borbo. Saj so gospodarji že par tednov osredotočali vse napore v to, da so ekspedirali čim več blaga, predno nastopi štrajk. Vsako nadaljno čakanje bi pomenjalo, da se hoče zagotoviti poraz štrajkovcev.

Tretja zahteva težakov so legitimacije, takozvane tessere. Zaupniki težakov bi bili

morda pripravljeni privoliti v pogojne legitimacije kakor jih zahtevajo delodajalci, v kako malo ne posebno pomembno spremembo. Take legitimacije so prestale pri nas neizogibna potreba radi vednega pritoka ptujcev od vseh strani. Zagotoviti se mora prednost ne le tukajšnjim domačim težakom, ampak tudi drugim delavcem — kakor zidarjem in kamenosekom — ki v mrtvi sezoni ostajajo brez dela. Ti bi bili gotovo spretni za delo težakov, nego kmetije, ki padajo s sem doli v naše mesto. Ali o legitimacijah sploh ne more biti govora, ker so gospodarji odbili zahtevi glede mezde in delavnega časa.

Na vprašanje, ali bo štrajk dolgo trajal, je odgovoril g. Pagnini, da še obstoji potreben kontakt med odborom težakov in zvezo delodajalcev. Tudi posredovanja od kake druge strani ne bi težaki odklonili. Ljudi torej med težaki in delodajalci ni še nastopila in je zblizanje še možno. Na vprašanje, da-li se ima štrajk razširiti, ni hotel dati g. Pagnini določnega odgovora, ker je naravno — je rekel — da oni ne morejo izdati svoje prihodnje taktike. Dekler ni bila dosežena centralizirana organizacija delavcev, ni bilo možno preprečiti impulzivnih štrajkov in delodajalci so mogli odgovarjati na predložene jim spomenice: „Mi bi ugodili vašim zahtevam, ali ne moremo storiti tega, ker nimamo gotovosti, da se delo ne pretrže zopet v gotovem času. Ne moremo sklepati kupčij, ker nimamo gotovosti, da se bo delo in da ne bodo delavci zopet zahtevali povišanja plačil. — Ta nedostatek je sedaj saniran. Ustanovile so se pogodbe med delavci in raznimi industrijalnimi tvrdkami, kakor z Lloydom, Lloydovim arzenalom.

G. Pagnini je zatrdil, da tudi oni bi hoteli preprečiti komercialne krize. Evolucija naj se vrši postopno brez nevarnosti za industrijo in trgovino, ker koncem koncev bi bili po takih krizah uničeni delavci sami. Oni hočejo za sedaj štrajk lokalizirati. Vendar pa je s štrajkom 1500 delavcev odpadel en zob kolesa trgovine in ni izključeno, da se kolo popolnoma zaustavi. Delavci v javnih skladiščih n. pr. še delajo. Ali koliko časa bodo mogla skladišča, ki vsprejemajo blago, a je ne oddajajo, ostati v delavnosti? Če se to zgodi, tudi delavci v skladiščih ukljub vsem pogodbam ne bodo mogli več delati. Zato je zeleti, da pride čimprej do kakega sporazumljenja.

G. dr. Cimadori, tajnik zveze delodajalcev, je izjavil, da poslednji ne morejo ugoditi zahtevam glede mezde in delavnega časa. Pripravljeni pa so privoliti zahtevi glede legitimacij. S prvega so se upirali tudi tej zahtevi, ker je bila stavljena načinom, ki je nasprotoval principu svobode dela. Pozneje, v spremenjeni formi, je bila zahteva vsprejeta v principu. S tem so delodajalci pokazali dobro voljo za sporazumljenje.

Delodajalci zahtevajo, da legitimacije ne bo izdajala samo organizacija težakov, ampak mešana komisija, ki ne bi odločala samo o vpisovanju težakov, ampak bi določala tudi garancije za reden razvoj poslovanja. Če se delodajalec ne bo smel več izključno po svoji volji vsprejemati svojega osebja, pa mu mora ostati vsaj ta pravica, da bo izbral osebje neoporečnega vedenja in priznane spretnosti. Privlečivi v legitimacije, so delodajalci omejili svojo pravico do razpolaganja z delom in težaki bi dobili večjo garancijo za delo. Delavci z legitimacijo bi imeli prednost pred njimi, ki nimajo legitimacij, ali ki so prišli šele v zadnji čas. Zagotovljeno jim bi bilo delo za vseh šest dni ne vstevši izrednih ur. Drugi delavci bi prihajali na vrsto le tedaj, ko bo dovolj dela. A ti bi bili po velikem delu mlajši in brez rodbin in bi tudi izhajali.

Glede zahteve po povišanju plačil je izjavil dr. Cimadori, da trgovci pri vsaj večkrat dokazani dobri volji ne morejo ustreči tej zahtevi. Povprečna mezda iznaša sedaj 30 do 36 kron na teden. Vsako povišanje bi bilo sedaj v pogubo za trgovino. Trgovci in industrijalci trpe sedaj grozno finančno krizo. Ta kriza pa ni — kakor je trdil g. Pagnini — le posledica hazardnih iger na borzi, ampak je v zvezi s splošnim mednarodnim finančnim tržiščem. Trgovci ki ne igrajo na borzi, so siljeni iskati kredit po 9 in tudi 10 od sto, dočim so ga poprej z lahkoto dobivali po 5 od sto. Ti visoki interesi požirajo sedaj vse dobičke in še kaj drugega. Mnoge tvrdke mislijo že na likvidacijo. In to take, ki ne igrjo na borzi.

Dohodki trgovcev ne morejo ob takih okolnostih prenašati večjega obremenjenja. Delniške družbe, ki so bile navajene plačevati dividende po 14%, bodo mogle dati letos v najboljem slučaju dividendo po 3%. Mnoge pa prav nič. Vsako povišanje stroškov bi moglo odvrniti velik del trgovine od Trsta in za konsumenta bi prišlo največje zlo. V interesu vseh treba napraviti konec podraževanju.

Izlasti pa je tržaška industrija še mlada potrebuje umetne pomoči in mora premagovati hudo konkurenco in notranjih dežel. Če bi ta podjetja povišala v zahtevani meri plačila svojim težakom, morala bi to storiti tudi za industrijalne delavce, ki imajo večje sposobnosti. Če bi se povišali troški za razkladanje in prevažanje, bi bilo to na veliko škodo industrije. To so razlogi, ki ne dovoljujejo zahtevanega povišanja plačil.

Pa tudi v zmanjšanje delavnega časa ne morejo privoliti trgovci. Devet ur delavnega časa ne bi zadoščalo za normalno delo in delati bi morali v posebnih urah, kar bi povzročilo novo veliko obremenjenje. A skrajšanje delavnega časa bi vplivalo na prevažanje z vozovi. Sedaj plačujejo trgovci 12 kron za voz, ki v desetih urah napravi navadno štiri vožnje. V 3 in pol ali 9 urah ne bi napravil več ogo tri. Za četrto vožnjo bi moral trgovec posebej plačati delavca. Sicer pa tržaški težaki ne delajo več, nego po drugih pristaniških Evrope.

Kar se tiče zavarovanja delavcev proti nezgodam, so delodajalci pripravljeni vstreti zahtevam in delavce zavarovati kolektivno pri kakih zavarovalnicah. Pomniti pa treba, da so uslužbenci ekspozitve lesa in oglja že zavarovani. Istotako pri trgovcih s kavo, ki imajo kak mal motor. Tudi glede predpisov v higijsnem pogledu, se bo gledalo, da se bodo ti predpisi splošnjevali. Vse druge difference so tako male, da se z lahkoto poravnajo le z malo dobre volje. Dr. Cimadori priznava, da bodo imeli trgovci veliko škodo vsled štrajka, ali to škodo so že zabeležili v knjigo svojih izgub. Oni hočejo, da se ti odnosi nestalnosti in agitaciji rešijo enkrat čisto in trajno. Tako da ni možno več dalje.

Ozirom na morebitne posledice za naše pristanišče meni dr. Cimadori, da bi mogle biti hude. Že letos je navstala vsled vednih agitacij občutna stagnacija. Izlazi trgovina z južnim sadjem utegne obrati druge poti. Vse pošiljke iz Katanije v Trst so suspendirane in parniki, že na potu v Trst, so se obrnili v druga pristanišča Jadrana. Italija spopolni kmalu svoje železniške zveze in radi njenih nizkih tarifov določenih za eksport iz južnih krajev, bo vse južno sadje iz Sicilije jemalo pot po italijanskem poluotoku in bo odhajalo direktno v severne kraje, ne da bi se dotaknilo Trsta. Razni nemški trgovci so se nastanili v Siciliji in se tako emancipirali od našega pristanišča. Ne sme se tudi pozabiti napovor Italije, da dobe Benetke novo življenje. Če se bodo trošili za nakladanje in razkladanje v Trstu višali, bo ubirala trgovina druge poti. Taka usoda je zadela radi vednih gibanj in agitacij tudi Genova in Marzilio. Druga pristanišča se bodo okoriščala na vsaki naši izgubi. Trst bi mogel izgubiti svoj primat ob morju Adrijanskem ravno v momentu, ko se z novimi železniškimi zvezami in novo luko skuša pridobiti izgubljeni teren. V interesu gospodarjev in delavcev je, da ta kritični položaj ne nadaljuje. Tudi delavci morajo pokazati, da se zanimajo za usodo našega mesta. Nadeja se, da se prepreči še hujše zlo ter da se najde pot za nova pogajanja.

Nar. delav. organizacija

Težaki!!

Kakor včerajšnjega dne tako ostane tudi danes odbor N. D. O. ves dan na razpolago težakov. Zvečer pa se bo vršil ob 7. uri sestanek. Pridite vsi!!

Včerajšnji sestanek težakov

Je bil še mnogobrojnejše obiskan, nego prejšnji, tako da mnogo težakov ni našlo niti prostora v dvorani. Zborovanje je bilo jako živahno ter je trajalo od 7.—10. ure zv.

Zasedanje porotnega sodišča.

Včeraj je pričelo zadnje letošnje zasedanje porotnega sodišča. To zasedanje bo trajalo do konca meseca. Vršila se je včeraj razprava

radi zločina poskusa tatvine z vlomom.

Toženec, 25-letni mehanik Marcel Micheluzzi, je bil dne 7. septembra t. l. zvečer ob 7. uri zasačen v stanovanju vit. Alfreda Cesare v I. nadstropju hiše št. 15 v ulici Vienna. Družina Cesare je bila na letovišču. Micheluzzi je bil napravil luknjo v blagajno, v kateri je bilo 7000 kron vrednosti. Vendar ni mogel tat odnesti ničesar, ker ga je bila zapazila na delu neka sobarica iz nasprotne hiše. Ona je bila obvestila vratarja hiše št. 15, a ta je pozval policijo. Policija je pa našla Micheluzzija skritega pod neko žimnico v zadnji sobi stanovanja.

Razpravi je predsedoval predsednik dež. sodišča dvorni svetnik pl. Defacis, votanta sta bila pa sodna svetnika Lion in Quarantotto. Obtožbo je vzdrževal dr. pravnik dr. Zuccoich, a branil je toženca odvetnik dr. Maurer.

Na razpravi se je toženec izgovarjal, da sta ga v ta zločin zavedla dva njemu neznana človeka, ki sta mu rekla, naj on straži, da hosta enkrat vkrada le kakih 2000 kron in jih dala njemu kakih 60. Tajil je, da bi bil on napravil luknjo v blagajno.

Kakor priče so bili zaslišani: rečena sobarica, vratar hiše št. 15 v ulici Vienna in njegova soproga, g. Alfred Cesare in pa redar, ki je bil prvi prišel na lice mesta. In iz njih izjav so se porotniki prepričali, da je Micheluzzi sam, po lastni inicijativi izvršil tatvinski poskus tatvine, ter da je popolnoma izmišljeno, kar je on povedal o onih dveh neznanih. Potrdili so enoglasno edinemu stavljenu jim vprašanju, a sodišče je Micheluzzija na podlagi tega pravoreklo obsodilo na 4 leta trde ječe, poostrene s postom vsaka dva meseca.

Tržaška mala kronika.

Zasačen tat. 21-letni težak Ernest R., doma iz Pereča, je bil aretovan predvčeraj-

šnjim popoldne v ulici di Riborgo. Hotel je namreč vkrasti uro in verižico strojevodju Adolfu Hlaboda. Ta ga je pa prijel in ga izročil redarju. Ura in verižica, ki sta srebrni, sta vredni 40 K.

Neznani tatovi. 19-letni mlekarici Ivanki Sergas, doma iz Sergasov pri Kopru, je neznan uzmovč vkradel dvokolesni voziček s sremi vrči mleka, ki ga je bila za hip pustila na trgu sv. Jakoba. Ivanka ima 40 K škode.

Izvoščeku Antonu Macarol, ki ima kuzmo št. 207, je predvčerajšnjim neznan uzmovč vkradel dežni plašč, vreden 10 kron.

Ponujala sta na prodaj vrečo smo-keve. 31-letni Julij B. in 38-letni Josip S. oba težaka, sta predvčerajšnjim ob 6. uri ponujala na prodaj trgovcu Ivanu Polli v ulici sv. Ivana št. 5. vrečo smo-keve. Trgovec je pa sumil, da je vreča vkradena in je pozval redarja ter dal oba aretovati. Na policijski sta priznala, da sta vrečo — ki je vredna 16 kron vkradla, a nista hotela povedati kje.

Smešnica. Nevaron odgovor. Ravnatelj ječe (novo došlemu kaznjencu): Najprej vas opozorim, da mora tukaj vsak kaznjeneec delati, kar je bil prej navajen. Kaj ste delali vi, preden ste prišli semkaj? — Jelnik: Ponarejal sem bankovce, gospod ravnatelj!

Koledar in vreme. Danes: Damaz pap. — Jutri: Maksencij muč. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 13° Celis. — Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: — Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. Polagato razjasnjenje.

Društvene vesti.

Tamburaški odsek „Kola“ naznanja vsem gg. tamburašem in tamburašicam, da se bodo od sedaj naprej vršile vaje v prostorih „Tržaškega podpornega in bral. društva“ ulica Stadion št. 19. I. nadstr. Vaje se vrše vsaki torek in petek točno od 8 do 10. ure zvečer. Prihodnja vaja bo petek v gori imenovanih prostorih.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi veliki koncert dne 1. januarja 1908. (na novo leto).

Koncert se bo vršil v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu. Sodeluje vojaški orkester c. kr. pešpelka št. 97. Več o tem pravočasno.

„Miklavžev večer“, priredi „Slovensko pevsko društvo“ v soboto ob 8. uri zvečer v „Sokolovi dvorani“. Vsakršnja darila opremljena z natančnim naslovom blagovoli sl. občinstvo poslati vratarju „Narodnega doma“ (glavni vhod.) —

Naše gledališče.

V nedeljo se uprizarjo zopet noviteta-5 dejanski igrokaz **Birch Pfeifferjeve** „C v r e k“. Nastopi vse dramsko osobje.

Darovi.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je daroval g. Anton Giaschi pok. Stefana 20 K. Denar brani uprava „Edinosti“.

Na „Gregorčičem večeru“ so vstopnino preplačali, oziroma doposlali ker se niso vdeležili: g. Katy Kenda 4 K, A. Kalster 5 K, Zafred 3 K. Furlani 1 K 40 st., Kovarčič, Gorup, Kosovel, Kokalj, Engelman, Jeraj, Bartol, N. N. po 1 K. Saksida, Komač in Kreščak po 20 st.

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija se je nabralo med krogarji v gostilni A. Furlana v ulici Stadion št. 10. K 10.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu so nabrali povodom srebrne poroke g. Petra Možeta v gostilni konsumnega društva pri sv. Jakobu 10 kron.

Vesti iz Goriške.

Izza državnozbornih volitev. Pred goriškim okrožnim sodiščem razpravljala se je v drugi instanci tožba proti občinskemu tajniku v Korminu radi sleparstva v volilnih listki. Giovanni Veniga, tako se imenuje ta mož, je namreč hud faiduttijaneec in ker se na nekatere volilce ni zanesel, zaznamoval je njih glasovnice, da bi se meglo potem dognati komu so oddali svoj glas. Zatožen je bil torej na podlagi § 8. zak. od dne 26. januarja 1907. Na okrajni sodnji v Korminu je bil dne 8. oktobra t. l. oproščen, proti čemu je državno pravdnostno rekuriralo. Na razpravo na okrajni sodnji v Gorici obtoženec ni prišel, marveč le njegov branitelj dr. Flego. Zaslišalo se je več prič. Najkarakterističnejša je izpoved nekega Giuseppe Ziani, ki je povedal da je pregledoval glasovnice in našel do 200 zaznamovanih. Spoznal je hitro, da je to delo Venige, kateri mu je tudi sam potrdil, da je

Trgovina s pohištvo Peter Jeraj Trgovina s pohištvo
ulica Vincenzo Bellini 13 ter vogal ulica Sv. Katerine
Pohištvo od navadne do najfineje vrste
in po jako nizkih cenah.

Pekarna in sladčičarna Vinko Škerk
TRST, ulica Acquedotto št. 15 s podružnico v ulici Miramar 9.
Prodaja kruh vsake vrste svež trikrat na dan. Postrežba na dom. Specialiteta kruha zdravega ter pri občencih iz Karlovih Varj. Bogata izbira sladčic crema à la glace, milan-skega kruha, hlebov, dezertnih biškotinov, najfinejših fav, napravljenih z mandeljni, fondants, in vsakovrstnih sladkarij.
Najfineja vina in likerji ter pivo v buteljkah.

ZALOGA
Istrskega in dalmatinskega vina
s prodajo na debelo in drobno
Bernardo di Chiara
TRST, ulica dei Bachi št. 9
Za krmazje in gostilničarje po degovornih cenah.

Arturo Petrucci pok. Ant.
Kovač-mehanik za stroje in motorje
Tovarna štedilnih peči (SPARHERD)
TRST, ulica Pandares št. 10. TELEFON št. 971

FRAN SKOK tapetar elast. po-hištva, žimnic itd.
Izvršuje popraviljanja po zmernih cenah.
Trst, ul. Giovanni Boccaccio 4
polunadstropje.

Tovarna pohištva v TRSTU
ulica della Tesa
št. 48
ZALOGA
Piazza - -
Rosario št. 1
KATALOGI, NAČRTI IN PRORAČUNI NA ZAHTEVO.

Važno za inženirje, stavb. podjetnike in zid. mojstre
APNO prve vrste po cenah
brez konkurence
Riva Grumula št. 14. Telefon 1182.

Trgovina z manufakturnim blagom
ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11
VELIKA IZBERA iz barvanega fuštanja za srajce in obleke, pletenine, kravate moderne in razne potrebščine; srajce za moške bele, barvane in fuštanjaste. Ovratniki ovratnice zimse maje za ženske in moške in konfekcionirano blago za delavce.

CREMA MOSCATO
Specialiteta trdke di LIBERTI & TRUSIANI
Liker-vino, ki je vsled svojega izvrstnega okusa priljubljeno toliko otrokom, kolikor odraslim, je radi sestave iz samih higijskih in krepih snovi
neprekosljivo
Na prodaj povsodi! Zahtevajte v vseh kavarnah!
Glavna zaloga ulica Galatti št. 6.
Druge priporočljive specialite goriimenovane trdke:
Cordial „Carducci“ — Cordial „Bellini“ — Cordial „Cavallotti“ — Amaro „Nazionale“ — Amaro „Siciliano“

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. Najuspešnejše sredstvo proti
revmatizmu in protinu
TEKOČINA GODINA
priprajona v Trstu Rafaela Gobina, lekarna „Sila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakoba in Josipa Gobina, lekarna „Sila Igza“, Farzeto 4.
Medicinska značka K 140. Iz Trsta se za vsako posamezno poslovanje od 4 steklenice proti polni povračila ali proti enostopenjski pošiljki razen 7 K franko pošiljnice in zap.

HOTEL BALKAN

Kupuje se razbito steklo vsake vrste.